

Kaiken maailman
sarjakuvatuksia

EDMOND BAUDOIN

Terrains vagues

(L'Association, 1996)

Ei ole mitään ihanampaa kuin rakastaminen – eikä myöskään mitään vaikeampaa. Miksi se kaikessa kauneudessaan voi kuitenkin tuntua vankilalta? Miksi on niin vaikeaa löytää sanoja silloin kun pitäisi ennen kuin on liian myöhäistä? Ja kuinka vaikeaa on olla muistamatta, kun menneisyys kulkee aina nykyhetkessä mukana.

En yritä selittää enempiä. *Terrains vagues*issa Baudoin kertoo rakkaudesta. Albumi on tämän Ranskan arvostetuimpiin kuuluvan, parikymmentä vuotta sarjakuvaa tehneen taiteilijan toinen L'Associationin kustantama teos.

Baudoin on sulavalinjaisista töistään tunnettu veteraani, joka aloitti uransa erällä kiinnostavimmista 1980-luvun kustantajista, Futuropoliiksella. Futuropolis toimi aikoinaan yhtenä nykyisten ranskalaisten piirtäjien (erityisesti L'Associationin) esikuvana. Baudoin on puolestaan kuin Iggy Pop punkkareille, vanha kummisetä, jota ei voi olla ihailematta edes hiukan.

Valitettavasti hänen sarjakuviaan ei ole julkaistu juuri ollenkaan Ranskan ulkopuolella, Japania lukuunottamatta, eikä *Terrains vagues*ia-kaan ole käännetty muille kielille. Mutta toisaalta, tässä jälleen yksi oikein hyvä syy opetella ranskaa – ja vihjaisu suomalaisille kustantamoille.

Baudoin kertoo omakohtaisesti ja hyvin sentimentaalisesti, pelkäämättä puhua omista tunteistaan ja elämästään. Vaikka sarjakuva onkin hyvin henkilökohtainen, tämä vain lisää sen syvyyttä ja kosketavuutta, todentuntua. Ehkä hänen sarjakuvansa ovat arkisia tarinoita, mutta hän kertoo sittenkin kaikkein olennaisimmasta.

*Terrains vagues*issa Baudoinin ihmetyksen kohde on ihana Louise. Rakkaudesta huolimatta yhteinen elämä tuntuu kuitenkin mahdottomuudelta. Onko kyse vain sitoutumisen pelosta? Vai siitä, että toinen on kokenut enemmän? Tätä Baudoin yrittää selvittää itselleen, ja samalla muille.

Kerrontatapakin maistuu elämällä. Muistot ja ajatukset ovat paperilla silloin, kun ne tuntuvat tärkeiltä, esityksen selkeydestä ja kronologiasta välittämättä.

Baudoin kertoo sarjakuvassa halunnensa sen muistuttavan hallitsemattomuudessaan rakkauden ja elämän luonnetta yleensä ja kuinka vaikeaa hänelle on tehdä tällaisista aiheista kertomuksia, jotka alkavat ja loppuvat. Baudoin käyttää taidokkaasti ja monipuolisesti tapoja saada mustaa valkoiselle: siveltimiä, liituja, huopakyniä. Kuvat ovat täynnä tunnelmaa, luonnosmaisia, jättäen lukijan mielelle liikkumavaraa. Ne pystyvät kertomaan tarinan miltei jo omalla voimallaan.

Minä rakastuin *Terrains vagues*iin. Ja erityisen onnellinen olen sen takia, että se oli vasta ensimmäinen lukemani Baudoinin sarjakuva. Voisiko olla, että hän on tehnyt vielä jotain kauniimpaa? Kyllä, *La Voyagen*.

JANNE KAUPPILA

EDMOND BAUDOIN

Le voyage

(L'Association, 1996)

Simon ei voi hyvin, jotain on pahasti pielessä, jotain olennaista puuttuu hänen elämästään. Ajattelun selkeys on tiessään, ja keskittyminen mahdotonta. Ajatukset eivät pysy mukana ja vaihtuvat levottomasti. Juuri kun Simon on lähdössä vaimonsa ja poikansa kanssa lomalle, hän juoksee ulos toimistostaan ja karkaa. Simon tietää vain, että hän haluaa jättää tukahtuneen elämänsä ja sitä kautta ehkää saada sen ehjänä takaisin.

Sanojen avulla Simonin tunteen kuvaaminen olisi vaikeaa, varsinkin kun hänellä ei ole yhtään mitään sanottavaa, vain äänetöntä huutoa. Kuvilla Baudoin onnistuu häkellyttävällä tavalla tavoittamaan tämän tunteen mielen tyhyydestä ja pahasta olost. Kuin Simonin pää olisi auki, Baudoin vertaa kuvissaan. Simonin ajatuksistakin hän kertoo kuvin, jotka ikään kuin sulaantuvat hänen päähänsä. Kerrassaan oivaltavaa ja kaunista.

Paljon ei vaadita innostuksen takaisin saamiseen. Matkalla oleminen on onnen salaisuus. Pysähtymipen on vaarallista, lähtemällä kaikkea voi pelastaa. Ihastumisen ja rakkauden voima on suuinnaton, kuten Simon saa onnekseen huomata. Aidosti onnellisella ihmisellä aina se toinen.

Baudoinilla on aikaa kertoa. Alun perin japanilaisen Kodanshan kustantama *Le voyage* on miltei parisataasiivuinen. Ennen kaikkea laveus näkyy kuvallisuudessa. Hiljaisia kuvia on paljon, ja joltain osin Baudoin lähestyy jopa animaatiota. Kuvien runsaudesta on selkeästi hyötyä hänen tavalleen kertoa, civätkä keveät kuvat missään niissä väsyttä.

Le voyage on maailmaa syleilevä sarjakuva, mutta Baudoin ei lyö kertaakaan yli. Sen käsikirjoitus palkittiin parhaana Angoulêmen sarjakuvafestivaaleilla vuonna 1997.

JANNE KAUPPILA

JE N'AVAIS RIEN À DIRE.
J'ÉCOUTAIS SON INTELLIGENCE.
JE L'AIMAIS.
C'EST CE QUI A DÛ SORTIR
DE MA BOUCHE. NATURELLEMENT
ELLE S'EST FÂCHÉE. NATUREL-
LEMENT JE L'AI CONSOLÉE.